

[Pinstrup.]

have faaet, hvis de havde faaet Laanet Aaret i Førvejen, hvad de efter mit Skøn havde Grund til at vente at de vilde faa. De ca. 2 000 Kr. er hver af dem efter deres egen Fremstilling blevet franarret ved Kommissionsformandens, Statens Repræsentants, Adfærd. Han har givet forkerte Oplysninger og derved franarret dem deres Penge — det er de to Mænds Betragtning, og det forekommer mig, at den i alt væsentligt er rigtig.

Henrik Andersen, der jo var den, der er optraadt paa de tos Vegne og som Ordfører for dem, skrev til Folketingsmand Olufson, der havde overværet Tilsagnet om Laan — efter deres Mening for 1926—27, og han gjorde en Rejse ind til København for at faa Laanet, som det var lovet, men det lykkedes ikke. Imidlertid sker der det for dem uheldige, at Gaardejeren, som de har købt Jorden af, gaar fallit, og de maa forrente Jordprisen, 8 000 Kr., med 7 pCt. fra Juni 1926, og det, Haandværkerne skulde have, maa de forrente med 5 pCt. af 8 750 Kr. Selv havde Husmændene leveret Støbesten og Sand og skaffet Vand til Husene. Denne Forrentning og de 1 750 Kr., de fik mindre som Laan, ødelagde dem fuldstændig økonomisk. Det tog den Sum, som de skulde have købt Besætning for. De foretog gentagne Henvendelser om at faa Laan for 1926—27, men disse blev afslaaet af Jordlovsudvalget, der ikke vidste noget om Sagen, men kun havde modtaget en Indstilling fra Husmandskommissionen om, at de skulde have Laan i 1927—28, og Kommissionen erklærede, at den aldrig havde lovet dem Laan i 1926—27. Men Formandens Udsagn herom synes jeg neppe kan staa til Troende, efter hvad der er oplyst. Det vilde være ganske taabeligt af dem at give sig til at bygge, naar de ikke havde Tilsagn om Laan. Henrik Andersen skrev til mig, at han selv personlig var hos Formanden med sin Ansøgning i Foraaret 1926. Formanden viste ham da 3 Ansøgninger fra tre andre, der vilde bygge paa den samme Gaards Marker, nemlig fra Anders Sørensen, Niels Kalstrup og Anders Kalstrup. De boede altsaa paa den samme Gaards Mark og skulde behandles i Juni 1926 sammen med de to andre. Men der blev den Forskel, at de tre faar Laanet i 1926—27, saaledes som det var Forudsætningen, men disse to faar det ikke; det synes, som om Formanden har glemt at faa dem med. I alt Fald kommer disse Ansøgninger ikke over til København før i September 1926. Land-

inspektør Nellemann, som var til Stede, mener at erindre fra Mødet i Juni, at alt var i Orden med de to omtalte Huse, naar et Pligthus var fjernet, og Manden, de købte Jorden af, har overfor de to bekræftet, at de købte Jorden paa det Vilkaar, at de fik Laan i 1926—27, hvilket ogsaa var ganske naturligt, ellers havde den naturligtvis ikke gjort det. Selv erklærer de to Mand sig villige til at aflægge Ed paa, at Formanden har givet Tilsagn om, at de vilde faa Laan i 1926—27. I Tillid dertil havde de bygget i Efteraaret 1926. Men, som sagt, deres Ansøgning kom ikke ind til Jordlovsudvalget før i September 1926 og da med en Indstilling om Laan i 1927—28, der blev bevilget den 19. November, medens de tre før nævnte Ansøgninger, der samtidig var i Formandens Besiddelse, blev bevilget den 24. Juli for Aaret 1926—27.

Kommissionen havde altsaa i Efteraaret 1926 været paa Stedet og foretaget Besigtigelse og havde godkendt og vurderet de andre Huse. Den kom saa i April 1927 for at vurdere de to Huse og vil have dem godkendt af de to Mænd. De to Mænd nægtede det imidlertid, fordi Husene var daarligt byggede. Arkitekten blev saa sendt derop for at se paa Husene. Han gør nogle ubetydelige Udsættelser; de store Mangler nævner han intet om. Det er heller ikke saa let at se disse Mangler, naar Husene er pudsede. Det burde altid være saadan, at Husene blev synet, før de var pudsede. Pudselaget kan jo dække over adskillige Skavanker. Saa gaar Sommeren 1927; og de to Mænds Opfattelse; at Husene er usolidt byggede, blev saa bekræftet i Efteraaret 1927, idet en stor Gavl faldt ned, Tagstenene paa en Del af Huset blæste ned, og Halmen, der laa paa Loftet, blæste væk. Det var hos den omtalte Henrik Andersen, at dette skete. Han faar saa Arkitekten tilkaldt, men denne gør ikke andet end at henviser ham til Retten; han har allerede godkendt Bygningerne een Gang, og han kan ikke have mere med den Sag at gøre. Henrik Andersen maatte bekoste nogle Hundrede Kroner paa Istandsættelse af Huset, saa han kunde bo i det om Vinteren. Han forbyder saa Formanden for Kommissionen at udbetale Haandværkerne Pengene; men til Trods derfor udbetales Pengene alligevel. Henrik Andersen og hans Nabo er dermed værgeløse overfor Murerne; thi at føre Proces med dem vilde ikke hjælpe, da de ikke ejer noget.

Her synes jeg nok, at Kommissionen